

CERTIFIERAD
FN-SKOLA

FN-förbundet
UNGA SVERIGE

FN
BETTER
WORLD

BAKLÄNGESLOPPET – FÖR 17!

Globala målen är den mest ambitiösa agendan för hållbar utveckling som världens länder någonsin antagit och den ska vara uppnådd till 2030. För att klara detta behöver vi alla lägga in en högre växel. Många mål står idag stilla eller går till och med bakåt.

Var med och uppmärksamma detta genom att delta i Baklängesloppet – för 17!

There
NO plan B
because
NO planet

13 CLIMATE
ACTION

Aktion FN för globala målen

elevmaterial

INNEHÅLL

VAR MED I AKTION FN.....	3
AKTION FN FÖR GLOBALA MÅLEN.....	4
10 FAKTA OM GLOBALA MÅLEN.....	5
FÖRDJUPNING: KLÄDBYTARDAG.....	7
MATERIAL.....	8

VAR MED I AKTION FN

Aktion FN är en aktion som görs av FN-elevföreningar på FN-skolor fyra gånger per år. Aktion FN ger FN-elevföreningar chansen att sprida information och skapa engagemang för FN och en bättre värld.

Genom Aktion FN är er skola med och uppmärksammar och stödjer FN:s arbete samt bidrar till ett bättre samhälle lokalt och globalt. Aktionerna synliggör även er förening på skolan och är ett bra tillfälle att värva fler medlemmar till er FN-elevförening.

Till varje Aktion FN finns förslag på aktiviteter på skolan, material att använda till dem samt förslag på fördjupning i det aktuella ämnet.

Har ni frågor? Kontakta oss skolhandläggare (Terese, Hanna, Jonas eller Helen) via FN-förbundets hemsida: <https://fn.se/om-oss/organisation/personal/>

Aktion FN läsåret 2018/19

För globala målen – inför FN-dagen	vecka 43	skickas ut vecka 40
För mänskliga rättigheter – inför MR-dagen	vecka 50	skickas ut vecka 47
För jämställdhet – inför kvinnodagen	vecka 10	skickas ut vecka 7
För fred – inför översynskonferensen av NTP	vecka 17	skickas ut vecka 14

AKTION FN FÖR GLOBALA MÅLEN

Agenda 2030 är den mest ambitiösa agendan för hållbar utveckling som världens länder någonsin antagit och den ska vara uppnådd till 2030. För att klara detta behöver vi alla lägga in en högre växel. Många mål står idag stilla eller går till och med bakåt. Var med och uppmärksamma detta genom att arrangera Baklängesloppet - för 17!

Vad? Ett baklängeslopp på skolan för att uppmärksamma att vi behöver öka takten för att nå de globala målen till 2030.

Varför? För att väcka engagemang för de globala målen.

När? Inför FN-dagen den 24 oktober.

Hur? Markera ut loppet på skolan genom att sätta upp start och stoppskyltarna samt de fem budskapsskyltarna och tipsrundan mellan dem. Lägg fram i anslutning till loppet faktabladet *10 fakta om globala målen* och inbjudningar till nästa möte med er FN-elevförening. Loppet kan antingen arrangeras utomhus eller inne i skolan då tanken är att alla ska gå baklänges och därför inte behöver vara ett sprinterlopp. Marknadsför evenemanget genom de affischer, pressmeddelande och sociala medier-kit som ni hittar på portalen för FN-skola.

Nu börjar själva aktionen! Starta loppet genom att berätta att vi behöver öka takten för att vi ska nå de globala målen till 2030. Berätta att loppet fokuserar på de mål där Sverige har utmaningar och att det finns en tipsrunda längst loppet som uppmärksammar detta. Vinnaren av tipsrundan får ett pris. Passa även på att berätta om er FN-elevförening och bjud in till ert nästa möte där ni kommer fördjupa er i de globala målen.

Sprid ert engagemang i sociala medier med **#AKTION FN** samt i Facebookgruppen för FN-elevföreningar som heter **FN-elevföreningar**.

10FAKTA OM GLOBALA MÅLEN

- 1. År 2015 antog världens länder Agenda 2030 för att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld.** Agenda 2030 består av 17 mål som ska vara uppnådda innan år 2030 och det är alla länders ansvar att arbeta mot dessa. Arbetet med att genomföra agendan följer flera principer. Bland annat att de globala målen är integrerade och odelbara, vilket innebär att inget av målen kan nås på bekostnad av ett annat mål. En annan viktig princip för att genomföra agendan är att ingen ska lämnas utanför.
- 2. Världen står idag inför många utmaningar då många av målen står stilla eller till och med går bakåt.** Vi behöver därmed öka takten och Sverige har en stor roll för att vi ska kunna uppnå de globala målen till år 2030.
- 3. Som en del i Sveriges genomförande av Agenda 2030 tillsatte regeringen 2016 en Agenda 2030-delegation.** Delegationen har ett utredningsuppdrag från regeringen, men arbetar självständigt. Nedanstående fakta kommer från Agenda 2030-delegationens rapport *I riktning mot en hållbar välfärd* som ger en nulägesbeskrivning av olika områden där Sverige behöver vidta åtgärder för att kunna uppnå de globala målen till år 2030.
- 4. Sverige behöver åtgärda den ökande ojämlikheten på olika områden.** Den inkomstrelaterade ojämlikheten har ökat mer i Sverige än i något annat OECD-land sedan år 1990 och ligger på den högsta nivån i Norden. För att uppnå jämlikhet till 2030 måste Sverige arbeta aktivt med delmål 1.2 i Agenda 2030 som handlar om att minska den andel människor som lever i någon form av fattigdom. Sverige behöver även motverka diskrimineringen av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder. Sverige behöver därför även arbeta aktivt med delmål 10.3 i Agenda 2030 som handlar om att säkerställa lika möjligheter, bland annat genom att avskaffa diskriminerande lagstiftning, politik och praxis och främja åtgärder som motverkar diskriminering.
- 5. Sverige behöver vidta åtgärder för att säkerställa hållbar konsumtion och produktion.** Hur vi i Sverige konsumerar och producerar har en negativ inverkan på människors hälsa, klimatet och miljön, i såväl Sverige som globalt. För att säkerställa hållbar konsumtion och produktion till år 2030 måste Sverige arbeta aktivt med delmål 12.6 som handlar om att uppmuntra företag att tillämpa hållbara metoder och hållbarhetsredovisning. De svenska hushållen står för två tredjedelar av alla konsumtionsrelaterade utsläpp av växthusgaser vilket innebär att Sverige måste även arbeta aktivt med delmål 12.8 som handlar om att öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar.

- 6. Sverige behöver vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringar och dess konsekvenser.** De utsläppen som är konsumtionsbaserade i Sverige är ungefär elva ton per person och för att vi ska nå klimatmålet måste de sänkas radikalt till mellan ett till två ton. Klimatförändringarna väntas leda till att det blir varmare och blötare i Sverige, vilket innebär utmaningar för flera ekosystem och mer belastning på Östersjön. För att bekämpa klimatförändringarna och dess effekter måste Sverige bland annat arbeta aktivt med delmål 13.2 som handlar om att integrera åtgärder mot klimatförändringar i politik och planering och delmål 13.3 som handlar om att öka kunskap och kapacitet för att hantera klimatförändringar.
- 7. Sverige behöver åtgärda de sociala och miljömässiga utmaningar som urbaniseringen medför.** Idag finns en betydande bostadssegregation i städerna och det är bostadsbrist i alla delar av landet. För att åtgärda de sociala och miljömässiga utmaningar som urbaniseringen medför måste Sverige arbeta aktivt med delmål 11.1 i Agenda 2030 som handlar om att säkerställa att alla människor har tillgång till säkra och ekonomiskt överkomliga bostäder samt delmål 11.3 som handlar om att verka för en inkluderande och hållbar urbanisering. För att minska städers klimat- och miljöpåverkan måste Sverige arbeta aktivt med delmål 11.3.
- 8. Sverige behöver säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet.** Idag lider den svenska skolan av bristande likvärdighet mellan skolor, lärarbrist och resultat skillnader mellan elever baserat på kön. För att uppnå en inkluderande och likvärdig utbildning till år 2030 måste Sverige arbeta aktivt med delmål 4.1 och 4.5 som handlar om att säkerställa att alla elever, oavsett kön, funktionsvariation, ursprung och levnadsvillkor, fullbordar en likvärdig grundskole- och gymnasieutbildning av god kvalitet.
- 9. Sverige behöver arbeta för att skapa likvärdiga förutsättningar för att alla kommuner och landsting ska kunna tillhandahålla likvärdig service.** Idag råder ojämlikhet mellan olika kommuners resurser, vilket påverkar möjligheten att tillgodose människors behov samt att stärka klimat- och miljöperspektiven. Sverige måste därmed arbeta aktivt med delmål 10.4 som handlar om att besluta om politik som leder till ökad jämlikhet samt delmål 13.2 som handlar om att integrera åtgärder mot klimatförändringar i politik och planering.
- 10. Du kan vara med och göra skillnad!** Globala målen gäller för alla människor och länder och vi måste gemensamt arbeta för att nå dem. Var med och påverka din skola och kommun att arbeta för att de globala målen ska uppnås. Läs mer om globala målen och hur du kan engagera dig på Svenska FN-förbundets hemsida: www.fn.se/agenda2030.

FÖRDJUPNING: KLÄDBYTARDAG

Bjud in till en klädbyttardag och fördjupa er om mål 12! En klädbyttardag är en bra möjlighet för att främja en hållbar konsumtion där deltagarna helt enkelt byter ett plagg mot ett annat. Uppmana alla som kommer att ta med sig de kläder de inte vill behålla, men att de måste vara hela och rena.

Passa på att informera om er FN-elevförening och hur de kan komma i kontakt med er för framtida aktiviteter, eller om de vill engagera sig som medlemmar.

Hur kan ni integrera globala målen?

Mål 12 handlar om hållbar konsumtion och produktion, och är ett utmärkt mål att lyfta i samband med en klädbyttardag. Informera deltagarna som är på plats om att det här görs i mål 12-anda och att de bidrar till målet genom att byta kläder även i framtiden. Lägg gärna fram information om mål 12 som ni hittar här: <https://fn.se/wp-content/uploads/2018/03/M%C3%A5l-12.pdf>

Bra saker att tänka på

- Ha gärna en reservplan för lokal - om ni har planerat att vara ute kan det vara bra att ha ett ställe i närheten som är under tak om vädret inte skulle vara på er sida.
- Blir det kläder över från dagen? Spara till en annan klädbyttardag ni vill anordna eller spana in en insamlingstunna för kläder i närheten.
- Ett tips kan vara att skapa biljetter som fungerar som någon form av betalssystem under dagen. Där varje individ som lämnar in ett plagg får en biljett som de sedan kan använda för att "betala" för det nya plagget de vill byta till sig.

MATERIAL

Elevmaterial som skickats i paket till kontaktpersoner på FN-skolor.

Vecka 40 skickades ett paket till skolornas kontaktperson med nedanstående material till Aktion FN för globala målen. Om ni inte vet vem er skolas kontaktperson är kontakta Svenska FN-förbundets skolenhet via vår hemsida: <https://fn.se/om-oss/organisation/personal/>

- Aktion FN för globala målen – elevmaterial (detta häfte)
- 5 budskapsskyltar
- Tygkasse som pris till tipsrundan
- T-shirts till FN-elevföreningen

Elevmaterial som finns på portalen för FN-skolor: www.fn.se/portalen lösenord: bolivia

- Aktion FN för globala målen – elevmaterial (detta häfte)
- Tipsrunda till baklängesloppet
- Faktablad *10 fakta om globala målen* att skriva ut till aktionen
- Affisch till att marknadsföra baklängesloppet
- Pressmeddelande att skicka ut till lokaltidningar för att marknadsföra ert baklängeslopp
- Sociala medier-kit för att marknadsföra ert baklängeslopp via sociala medier